

Лелека чорний *Ciconia nigra* L.

Клас - птахи; родина - лелекові.

Охоронний статус — рідкісний.

Короткий опис. довжина тіла — 95-100 см. Розмах крил – 185-205 см. Вага — близько 3 кг. У весняному оперенні голова, шия, верх тіла, частина грудей, крила, махові та стернові пера чорні з зеленавим і червоно-фіолетовим металевим блиском.

Низ тіла і пах білі. Голі частини лица, дзьоб і ноги червоні.

Самець і самка забарвлені однаково. Перелітний птах. На території гніздування з'являється з кінця березня. Самка відкладає до шести яєць, переважно 3-4, які насиджують обидва птахи впродовж 32-34 днів, починаючи з першого яйця. Молоді лелеки піднімаються на крило через 60-75 днів, статевозрілими стають у віці 3 років. Харчується на мілководних лісових болотах чи озерах, у заплавах річок, де поїдає рибу та земноводних, рідше — плазунів, комах, гризунів.

Середовище існування. Гніздиться в лісовій смузі Євразії та в Південній Африці; в Україні — на Поліссі, у Карпатах і на півночі лісостепової зони. Для облаштування гнізд обирає старі розлогі дерева (переважно дуб, сосна) в глухих, безлюдних лісах, поблизу заплав річок і боліт.

Загрози й охорона. Потерпає від людської діяльності: вирубування стиглих лісів, ведення лісгосподарських робіт поблизу гнізда в гніздовий період, осушення лісових і водно-болотних угідь. Важливим є збереження як гніздової, так і кормової територій. Кількість гніздових пар в Україні оцінюють у 400-600, найвища чисельність (до 200 пар) зафіксована в Рівненській області. Занесений до ряду міжнародних охоронних списків, охороняється в Рівненському природному заповіднику, НПП «Дермансько-Острозький», заказниках, лісових заповідних урочищах, регіонально-ландшафтних парках області. Потребує встановлення охоронних зон довкола жилих гнізд.

Ростислава Журавчака